

strategies and models of this activity among young people. The paper presents the strategies and models of social and preventive activities among youth, as components of the methodology for future social workers in the social and preventive activities among young people, which are interconnected with each other, complement each other, so they can be used as a whole or individual items. The strategy of moral-psychological personality traits formation (models: of motivational and volitional readiness for changing negative behavior; of positive socialization ways formation and perceived attitude to negative events and feelings; of emotional-volitional quenching nature; of changing moral beliefs; of social and informational influence (radical model). The strategy of adequate situational awareness (models: of distancing and relaxation; of positive situation interpretation and its acceptance; of emotional reaction and searching support in certain complicated life situations). The strategy of self-awareness, self-actualization and self-control (of self-awareness; of self-control behavior; of self-actualized person). The strategy of life socially important skills' formation (a healthy lifestyle formation; of factual knowledge's versatility adoption and preventive work's skills at all levels; of affective learning's obligation (training to positive behavior); of life and social competencies formation).

Key words: negative behavior, social and preventive activities, strategies, models, morality.

Отримано 24.04.2015 р.

УДК 37.09

Л. А. Якубова
lyudmilay99@mail.ru

ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА В ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Якубова Л. А. Особливості методичної роботи соціального педагога в загальноосвітньому навчальному закладі. У статті особливості методичної роботи соціального педагога в загальноосвітньому навчальному закладі описано методичну роботу метою якої є вдосконалення професійних знань і умінь педагогів, розвиток їх творчого потенціалу і в кінцевому рахунку – підвищення ефективності та якості педагогічного процесу, через методичну роботу

здійснюється підготовка педагогів до впровадження нового змісту освіти, оволодіння інноваціями і прогресивними педагогічними технологіями. Методична робота - один із важелів управління навчально-виховним процесом, який має бути спрямований на виховання у педагогів вимогливості до своєї педагогічної праці, бажання пошуку більш раціональних методів та форм навчання і виховання, вона спонукає кожного педагога до підвищення свого фахового рівня; сприяє взаємному збагаченню членів педагогічного колективу педагогічними знахідками, дає змогу молодим фахівцям вчитися педагогічній майстерності у старших і досвідченіших колег, забезпечує підтримання в педагогічному колективі духу творчості, прагнення до пошуку. Планування методичної роботи в школі відбувається на діагностичній основі, забезпечується цілісною інформаційно-аналітичною системою, постійним оновленням інформаційного банку даних з питань нормативно — правового, науково – методичного та культурологічного напрямку.

Ключові слова: особливості, методична робота, соціальний педагог, загальноосвітній навчальний заклад.

Якубова Л. А. Особенности методической работы социального педагога в общеобразовательном учебном заведении. В статье особенности методической работы социального педагога в общеобразовательном учебном заведении описано методическую работу целью которой является совершенствование профессиональных знаний и умений педагогов, развитие их творческого потенциала и в конечном счете – повышение эффективности и качества педагогического процесса. Через методическую работу осуществляется подготовка педагогов к внедрению нового содержания образования, овладение инновациями и прогрессивными педагогическими технологиями. Методическая работа - один из рычагов управления учебно-воспитательным процессом, который должен быть направлен на воспитание у педагогов требовательности к своей педагогической работе, желание поиска более рациональных методов и форм обучения и воспитания, она побуждает каждого педагога к повышению своего профессионального уровня; способствует взаимному обогащению членов педагогического коллектива педагогическими находками, позволяет молодым специалистам учиться педагогическому мастерству у старших и опытных коллег, обеспечивает поддержание в педагогическом коллективе духа творчества, стремление к поиску. Планирование методической работы в школе происходит на диагностической основе, обеспечивается целостной информационно-аналитической системой, постоянным обновлением информационного банка данных по вопросам нормативно - правового, научно - методического и культурологического направления.

Ключевые слова: особенности, методическая работа, социальный педагог, общеобразовательное учебное заведение.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. На сучасному етапі, з переходом України до ринкової системи господарювання, змінами в усіх сферах суспільного життя, суспільно-економічні умови висувають нові вимоги до майбутніх фахівців країни. Жорстка конкуренція на ринку товарів і послуг спричинила зростання рівня конкуренції й на ринку праці.

Внутрішньошкільна науково-методична робота має забезпечувати підтримку належного професійного рівня кожного з педагогів і колективу в цілому, формування високої загальної і професійної культури вчителя, його готовності до творчості, до вироблення власного індивідуального стилю педагогічної діяльності, до прийняття нестандартних рішень, уміння співпрацювати з учнями, батьками, колегами. На вирішення цих завдань спрямована Національна доктрина розвитку освіти в Україні в XXI ст., Державна програма “Вчитель”.

З метою поліпшення фахової підготовки педагогічних кадрів у школах проводять спеціальну методичну роботу, яка спонукає кожного вчителя до підвищення свого фахового рівня; сприяє взаємному збагаченню членів педагогічного колективу педагогічними знахідками, дає змогу молодим учителям вчитися педагогічній майстерності у старших і досвідченіших колег, забезпечує підтримання в педагогічному колективі духу творчості, прагнення до пошуку.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У педагогічній літературі досліджувана проблематика знайшла відображення у фундаментальних дослідженнях Гузеєва В.В., Круглікова Г.І., Омеляненко Б.Л., Шилова М.І., в яких виявляється сутність основних понять теорії професійного навчання, вказуються шляхи подальшого розвитку принципів, змісту, форм методичної роботи [5, с. 93].

Вченими висвітлюються різні аспекти організації методичної роботи в закладах освіти. Об'єднуючою основою для частини досліджень є визначення суті цього поняття. Так, методична робота розглядається в наукових працях як: компонент системи підвищення кваліфікації педагогів (Ю. Бабанський, М. Ващенко, Н. Волкова, С. Смирнова та ін.); як компонент організаційної структури управління освітнім процесом і контролю (Е. Березняк, Л. Даниленко, Н. Худоминський та ін.); як форма організації вивчення та впровадження досягнень педагогічної науки й передового педагогічного досвіду (Б. Бондар та ін.); як форма виявлення педагогічної творчості (Д. Богоявленська та ін.); як компонент системи атестації педагогічних працівників (Т. Абдуллаєв); як структурна ланка системи безперервної освіти (Г. Данилова, та ін.); як специфічна галузь соціальної дії, свідомо зорієнтована на соціальну активізацію суб'єктів

освіти і пов'язаних з ними соціальних інститутів з метою підтримки й розвитку ціннісного стандарту системи (В. Пуцов, А. Воловиченко та ін.) [7, с. 52].

Формулювання мети статті (постановка завдання): проаналізувати особливості методичної роботи соціального педагога в загальноосвітньому навчальному закладі.

Виклад основного матеріалу дослідження:

Соціальний педагог – ключова фігура в школі, покликана об'єднати зусилля сім'ї, школи, громадськості, для надання допомоги дитині. Мета соціально-педагогічної роботи в навчальному закладі – сприяння успішному вирішенню учнями власних проблем. Засоби досягнення цієї мети – вивільнення і розвиток ресурсів учня і його соціального оточення, забезпечення необхідних соціальних змін, навчання, виховання та самовиховання особистості [10, с. 96].

Методична робота в школі – це цілісна, заснована на досягненнях науки та передового педагогічного досвіду і на конкретному аналізі навчально-виховного процесу система взаємозалежних дій та заходів, спрямованих на всебічний розвиток учня та вчителя.

Методична робота — один із важелів управління навчально-виховним процесом, який має бути спрямований на виховання у педагогів вимогливості до своєї педагогічної праці, бажання пошуку більш раціональних методів та форм навчання і виховання [2, с. 50].

Планування методичної роботи в школі відбувається на діагностичній основі, забезпечується цілісною інформаційно-аналітичною системою, постійним оновленням інформаційного банку даних з питань нормативно — правового, науково – методичного та культурологічного напрямку, питань забезпечення діяльності педагогів. Методична робота покликана стимулювати підвищення наукового рівня вчителів, їх підготовку до засвоєння змісту нових програм і технологій реалізації, досягнень психолого-педагогічних дисциплін і методик викладання, передового педагогічного досвіду.

Мета організації методичної роботи в школі — надання дієвої допомоги учителям і класним керівникам щодо поліпшення організації навчання та виховання школярів, узагальнення та впровадження передового педагогічного досвіду, підвищення теоретичного рівня та педагогічної кваліфікації викладачів і адміністрації школи. У цьому і полягає основне завдання системи методичної роботи: створення сприятливих умов для самовдосконалення та самореалізації всіх учасників освітнього процесу.

Метою методичної роботи в школі є розвиток професійної компетентності, майстерності вчителів. Мета — ідеальний образ, модель бажаного майбутнього результату діяльності.

Отже, визначити цілі завдань методичної роботи означає визначити її найважливіші, бажані, необхідні результати. А вони полягають у

зростанні професійної компетентності, професійної майстерності вчителів і вихователів. Професійна компетентність — це рівень професійної майстерності. Опанувати спеціальність можна з різним ступенем майстерності, тобто на різному кваліфікаційному рівні. Але до вершини майстерності можна йти лише одним шляхом: знизу вгору, від малого до більшого, від не вміння до вміння. Професійна компетентність — це форма виконання учителем своєї діяльності, зумовлена ґрунтовними знаннями ним властивостей предметів (людина, група, колектив), вільним володінням змістом своєї праці (професійно-педагогічні функції, види діяльності та дії, за допомогою яких ці функції реалізують), а також відповідністю цієї праці професійно важливим якостям учителя.

Професійна майстерність з погляду руху вчителя до його вершин містить три підетапи: адаптація (адаптувальний фахівець). На цьому етапі основне навантаження припадає на відпрацьовування й опанування спеціальних функцій, що становлять ядро професії. При цьому процес адаптації здійснюють двома шляхами. Перший, що має більше використання, зведено до того, що спочатку формується неповна структура діяльності, яка далі, протягом кількох років, удосконалюється (або не удосконалюється) до повної за допомогою додавання нових аспектів. Другий, що зустрічається рідше, характерний тим, що молодий учитель одразу розпочинає здійснювати професійну діяльність у досить повній формі, за всіма параметрами, подібно до тієї діяльності, яку демонструють більш досвідчені фахівці, з різницею лише в масштабі; стабілізація (стабільний фахівець). Етап характерний прагненням фахівця до відтворення діяльності в незмінних, тобто стандартизованих, прийнятих формах. Тут закріплюють все, що було створене раніше. Цей етап передбачає досконале володіння професійними засобами, чіткість, віртуозність у застосуванні методів роботи; перетворення (учитель-інноватор). Основними характеристиками цього етапу професійної діяльності є різноманітність, полікомпетентність, більша інтенсивність, акцентування установки вчителя на новизну та перетворення, пильна увага до питань практичного впровадження нового, значна інтенсивність професійних контактів, широта виходів у суміжні галузі знань, висока оцінка своєї роботи як однієї з головних цінностей життя, прагнення до самостійності, втрата страху відповідальності. Усі завдання методичної роботи з погляду руху вчителя до висот професійної майстерності можуть бути розділено на компенсаторні завдання подолання прогалин з підготовки вчителя, адаптаційні завдання пристосування до мінливих вимог і завдання розвитку якісного творчого зростання, спрямовані на удосконалення навчально-виховного процесу. Головне в методичній роботі — надання реальної, дієвої допомоги педагогу. Методична робота являє собою процес вдосконалення професійної майстерності у міжкурсовий період та розвитку особистості педагогів шляхом

самоосвіти й участі в колективних формах навчання: методичних об'єднаннях, семінарах, проблемних групах, дослідницько-експериментальної роботи та ін. Форми організації методичної роботи в школі досить динамічні. Вибір конкретної з них залежить від педагогічної культури вчителів, морально-психологічного клімату в шкільному колективі, матеріально-технічних можливостей школи, інноваційної відкритості та активності вчителів та керівників школи. Загалом проводять її в індивідуальних, групових та колективних формах.

Індивідуальна форма методичної роботи. Вона є складовою самоосвіти вчителя, здійснюється за індивідуальними планами з урахуванням його професійних потреб, результатів взаємооцінки, рекомендацій керівництва школи, досвідчених педагогів. Змістом її є систематичне вивчення психолого-педагогічної, наукової літератури, участь у роботі шкільних, міжшкільних та районних методичних об'єднань, семінарів, конференцій, педагогічних читань, розробка проблем, пов'язаних з удосконаленням навчально-виховної роботи, проведення експериментальних досліджень, огляд і реферування педагогічних та методичних журналів, збірників та ін.

Методична рада. Об'єднує всіх педагогів школи, очолює її найчастіше директор або завуч. Методична рада обговорює і обирає варіанти змісту освіти (навчальні плани, програми, підручники тощо), форми і методи навчально-виховного процесу та способи їх реалізації. В її компетенції — організація роботи з підвищення кваліфікації та майстерності педагогічних кадрів, розвитку їх творчої ініціативи, впровадження досягнень науки і передового педагогічного досвіду, взаємодія школи з науково-дослідними установами, добровільними товариствами, творчими спілками тощо.

Методичні об'єднання (комісії) вчителів. Вони покликані забезпечити ознайомлення педколективу з новою педагогічною інформацією, передовим досвідом, сприяти впровадженню їх у навчально-виховний процес. Особливий напрям їх діяльності — вивчення, узагальнення і запровадження вітчизняного та зарубіжного передового педагогічного досвіду. Цій меті підпорядковують різні форми своєї роботи, в тому числі й конкурси кращих методичних розробок, тематичні науково-практичні конференції тощо [4, с. 9].

Об'єднання бувають не тільки предметними (цикловими), але й профільними, наприклад, методичне об'єднання класних керівників, вихователів груп подовженого дня, учителів початкових класів, керівників гуртків за інтересами та ін. [8, с. 10].

Відкриті уроки — одна з колективних форм методичної роботи, їх мета — підвищення майстерності всіх учителів. Основні завдання відкритих уроків: упровадження в практику вчителів передового педагогічного досвіду і результатів досліджень педагогічної науки, спрямованих на розв'язання завдань, що стоять перед національною

школою. Під час аналізу й обговорення відкритих уроків необхідно забезпечити цілеспрямованість обговорення, науковість аналізу, принциповість, поєднану з доброзичливістю у критичних зауваженнях, поєднання аналізу уроку з практичними рекомендаціями, підведення його підсумків кваліфікованими спеціалістами.

Взаємовідвідування уроків. Сприяє підвищенню майстерності вчителя. Відвідування молодим вчителем уроків досвідченого колеги збагачує його методичний досвід. Досвідчений педагог, відвідавши урок початківця, зможе виявити сильні та слабкі місця в його манері ведення уроку, дати відповідні поради, а інколи й запозичити у молодшого колеги корисне для себе.

Школа молодого вчителя. Завдання її полягає у сприянні професійному становленню учителів-початківців. Як правило, їх роботою опікується досвідчений вчитель або керівник школи. Здебільшого зосереджується на питаннях з техніки та методики проведення уроку, позакласного заняття, планування роботи класного керівника, інших аспектах психологічного та професійного самоутвердження молодого педагога [9, с. 48].

Творчі звіти вчителів. Проводять перед атестацією педагогічних працівників. Учитель у звіті про свій методичний доробок знайомить з власним досвідом. Творчі звіти, конференції, семінари проводять на базі кращих (опорних) шкіл району, міста [6, с. 37].

Опорні школи. Ними є загальноосвітні школи, які беруть на себе роль методичних центрів кількох найближчих шкіл їх завданнями є використання, пропаганда і впровадження в практику інших шкіл досягнень психолого-педагогічної науки, вивчення й поширення досвіду кращих вчителів; допомога органам освіти в організації методичної роботи, в підвищенні кваліфікації й педагогічної майстерності вчителів тощо. Вищі педагогічні навчальні заклади, дослідницькі й науково-методичні установи залучають опорні школи до проведення експериментальної роботи. Експериментальний педагогічний майданчик. Це затверджений відповідним органом державного управління освітою дошкільний, середній загальноосвітній, професійний, позашкільний або інший заклад освіти, його підрозділ, на базі якого відпрацьовуються нові соціально значущі педагогічні й наукові ідеї, технології та визначається їхня ефективність. Статус експериментального майданчика надається після проходження спеціальної експертизи — визначення відповідності ініціативи меті розвитку освіти, забезпечення оптимальних умов для реалізації ідей, що мають бути покладені в основу запропонованої ініціативи. Створюють для апробації педагогічних інновацій, спрямованих на оновлення змісту навчання, впровадження нових технологій у практику закладів освіти. Ініціатором створення є вчитель, група вчителів або заклад освіти [1, с. 56].

Нетрадиційні форми методичної роботи. До них належать: педагогічні ігри (дидактичні, виховні, ділові, рольові); моделювання педагогічних ситуацій; олімпіади методичних інноваційних розробок уроків, виховних заходів, методичні “мости”, літературні ярмарки педагогічних підручників, методичних рекомендацій, аукціон методичних розробок; конкурсні виставки методичних розробок (уроків, виховних заходів). Вони сприяють залученню педагогів до пошукової методичної роботи; розвитку уміння спілкуватися з колегами, учнями, батьками сприяють попередженню конфліктів у педагогічних колективах [3, с. 72]. Планування внутрішньої методичної роботи освітнього закладу включає такі організаційні форми: індивідуальні (самоосвіта, стажування, наставництво, консультації, дистанційне навчання тощо); колективні постійно діючі (методичні об'єднання, кафедри, асоціації), творчі групи, школи передового педагогічного досвіду тощо); колективно періодичні (педагогічні читання, методичні конференції семінари, семінари-практикуми, методичні оперативні наради, лекторії, групові консультації тощо) [10, с. 174].

Кожен педагог може брати участь не більш ніж в одній постійно діючій колективній формі методичної роботи, він охоплюється такими колективними формами методичної роботи, які найбільш повно відповідають рівню його професійної підготовки, досвіду практичної роботи, та бере участь у засіданнях не більше як один раз на місяць.

З метою поліпшення фахової підготовки педагогічних кадрів у школі проводиться спеціальна методична робота, яка спонукає кожного вчителя до підвищення свого фахового рівня; сприяє взаємному збагаченню членів педагогічного колективу педагогічними знахідками, дає змогу молодим учителям вчитися педагогічній майстерності у старших і досвідченіших колег, забезпечує підтримання в педагогічному колективі духу творчості, прагнення до пошуку.

У процесі методичної роботи здійснюються підвищення наукового рівня вчителя, його підготовка до засвоєння змісту нових програм і технологій їх реалізації, постійне ознайомлення з досягненнями психолого-педагогічних дисциплін і методик викладання, вивчення і впровадження у шкільну практику передового педагогічного досвіду, творче виконання перевірених рекомендацій, збагачення новими, прогресивними й досконалими методами і засобами навчання, вдосконалення навичок самоосвітньої роботи вчителя, надання йому кваліфікованої допомоги з теорії та практичної діяльності.

Упродовж кількох років методична діяльність у школі будується і проводиться за принципом моніторингу – систематичної аналітико-діагностичної діяльності. План методичної роботи освітнього закладу складається на один навчальний рік і спрямовується на поліпшення науково-теоретичної, методичної та практичної підготовки вчителів. Він

обов'язково-враховує зміст і заходи методичної діяльності відповідних науково-методичних, методичних установ.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок. У внутрішньошкільній методичній роботі найголовнішим є надання керівниками школи дієвої допомоги вчителям, класним керівникам, вихователям у розвитку їхньої майстерності. Методичні об'єднання вчителів — одна з форм колективної роботи з підвищення кваліфікації. У найзагальнішій формі основними напрямками підвищення якості методичної роботи є: розвиток організаторської і методичної майстерності керівників методичних органів, закладів освіти, стимулювання, ініціативи і творчості вчителів, подолання формалізму; вибір, підбір найкращих варіантів методичних занять для отримання в певних умовах найкращих результатів без перевантаження вчителів; методичні заняття мають проводитися на науковому, світоглядному, доступному рівні; впровадження активних форм і методів навчання педагогів.

Перспективами подальших розвідок у даному напрямку є підвищення наукового рівня вчителя, підготовка вчителя до засвоєння змісту нових програм, технологій і їх реалізації; постійне ознайомлення з досягненнями психолого-педагогічних дисциплін і методик викладання; вивчення і втілення в навчальний процес передового педагогічного досвіду; творче використання перевірених рекомендацій; збагачення новими прогресивними і досконалими методами і засобами навчання; постійне вдосконалення навичок самостійної роботи вчителя, надання йому кваліфікаційної допомоги у підвищенні результативності його педагогічної діяльності. Методична робота спонукає кожного педагога до підвищення свого фахового рівня; сприяє взаємному збагаченню членів педагогічного колективу педагогічними знахідками, дає змогу молодим фахівцям вчитися педагогічній майстерності у старших і досвідченіших колег, забезпечує підтримання в педагогічному колективі духу творчості, прагнення до пошуку.

Список використаних джерел

1. Вишневецький О.І. Гуманізація шкільного життя. /Омелян Іванович Вишневецький// Рад. школа. – 1990 – №3. – С. 56-60.
2. Зими́на П.В. Вопросы школоведения / П.В. Зими́на, М.И. Кондакова. –М.: Просвещение, 1974. – С. 228.
3. Жерносек І.П. Організація методичної роботи в школі / Іван Пилипович Жерносек. – Київ: ІСДО, 1995. – 107 с.
4. Кан-Калик В.А. Учителю о педагогическом общении [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/79797/>>/- Загол з екрану.– Мова рос.
5. Красовийкий Ю.М. От педагогической науки к практике / Юрий Михайлович Красовицкий. – Київ: Просвет, 1990. – С. 300.

6. Алексюк А. М. Педагогіка /Анатолій Миколайович Алексюк. – Київ: Вища школа, 1990. – С. 104-120.
7. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання/ Олена Іванівна Пометун: Науково-методичний посібник. – К.: А.С.К.,2003. – С. 56-58.
8. Романенко О., Постельняк А. Педагогічна рада- колегіальний орган управління школою. Школа (Шкільний світ): Інформаційно-методичний журнал/ Олександр Вікторович Романенко. – Київ: БФ "1 вересня", 2006. – №9. – С. 5-15.
9. Савченко О.Я. Урок у початкових класах/ Олександра Яківна Савченко. – К.: Освіта, 1993. – С. 110.
10. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти/ Михайло Миколайович Фіцула. – К.: Академвидав, 2003. – 528 с.

Spisok vikoristanih dzherel

1. Vyshnevs'kyu O.I. Humanizatsiya shkil'noho zhyttya. / Omelyan Ivanovych Vyshnevs'kyu// Rad. shkola. – 1990 – №3. – S. 56-60.
2. Zymyna P.V. Voprosy shkolovedenyya / P.V. Zymyna, M.Y. Kondakova. –М.: Prosveshchenye, 1974. – S. 228.
3. Zhernosek I.P. Orhanizatsiya metodychnoyi roboty v shkoli / Ivan Pylypovych Zhernosek. – Kyiv: ISDO, 1995. – 107 s.
4. Kan-Kalyk V.A. Uchytelyu o pedahohycheskom obshchenyy [Elektronnyy resurs] . – Rezhym dostupu: <<http://www.twirpx.com/file/79797/>>/- Zahol z ekranu.– Mova ros.
5. Krasovyykyu Yu.M. Ot pedahohycheskoy nauky k praktyke/ Yuryy Mykhaylovych Krasovytskyu. – Kyiv: Prosvet, 1990. – S. 300.
6. Aleksyuk A. M. Pedahohika /Anatoliy Mykolayovych Aleksyuk. – Kyiv: Vyshcha shkola, 1990. – S. 104-120
7. Pometun O., Pyrozhenko L. Suchasnyy urok. Interaktyvni tekhnolohi navchannya/ Olena Ivanivna Pometun: Naukovo-metodychnyy posibnyk. – К.: А.С.К.,2003. – С. 56-58
8. Romanenko O., Postel'nyak A. Pedahohichna rada- kolehial'nyy orhan upravlinnya shkoloyu. Shkola (Shkil'nyy svit): Informatsiyno-metodychnyy zhurnal/ Oleksandr Viktorovyua Romanenko. – Kyiv: BF "1 veresnya", 2006. – №9. – S. 5-15.
9. Savchenko O.Ya. Urok u pochatkovykh klasakh/ Oleksandra Yakivna Savchenko. - K.: Osvita, 1993. – S. 110
10. Fitsula M.M. Pedahohika: Navchal'nyy posibnyk dlya studentiv vyshchykh pedahohichnykh zakladiv osvity/ Mykhaylo Mykolayovych Fitsula. – К.: Akademvy-dav, 2003. – 528 s.

Yakubova L. A. Features methodical work of social pedagogy in secondary schools. The article features the methodical work of social

pedagogy in secondary schools described methodical work which aims to improve professional knowledge and skills teachers develop their creative potential and ultimately – improve the efficiency and quality of communication, through methodical work trains teachers to the introduction of new content education, innovation and mastery of advanced educational technology. Methodological work is necessary and is the process of improving professional skills promotes individual teachers through self-education and participation in collective forms of education: teaching associations, seminars, problem groups, research and experimental work, and others. Important in this work is to improve the scientific level of teacher training teachers to master the content of new programs, technologies and their implementation; constant review the achievements of psychological and pedagogical subjects and teaching methods; study and implement the educational process excellence of teaching experience; creative use of proven recommendations; new progressive enrichment and improved methods and teaching aids; continuous improvement of independent work of teachers, providing it with a qualification in care increased effectiveness of its educational activities. Planning methodical work at school is based on the diagnostic provided holistic information-analytical system, constant updating of information data base on normative - legal, scientific - methodological and cultural direction.

Key world: features, methodical work, social teacher, general education.

Отримано 20.04.2015 р.

УДК 378.011.3-051:364-787.82

А.О. Ярошенко, І.М. Ковчина,
М.В. Панченко, С.В. Пасічніченко,
С.В. Руденко, Є.О. Юрченко
npu_kaf_spzn@mail.ru

ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ДО СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ДІТЕЙ У ПОЗНАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Ярошенко А.О., Ковчина І.М., Панченко М.В., Пасічніченко С.В., Руденко С.В., Юрченко Є.О. Підготовка вчителів педагогічного університету до соціально-правового захисту дітей у познавчальному процесі. У статті розглядаються актуальні питання підготовки студентів педагогічного університету до майбутньої фахової